

Nationalregnskab 2018. November-version

November 2019

Nationalregnskab 2018. November-version

Danmarks Statistik
November 2019

Udarbejdet af:
Bo Siemsen, bsm@dst.dk

Nationalregnskab 2016-2018 November-version

Resumé: Bruttonationalproduktet (BNP) steg i årene 2016, 2017 og 2018 med hhv. 3,2 pct., 2,0 pct. og 2,4 pct., viser nye beregninger. I forhold til seneste offentliggørelse er væksten i 2016 revideret op med 0,8 procentpoint, mens væksten i 2017 er revideret ned med 0,3 procentpoint. Væksten i 2018 er revideret op med 0,9 procentpoint.

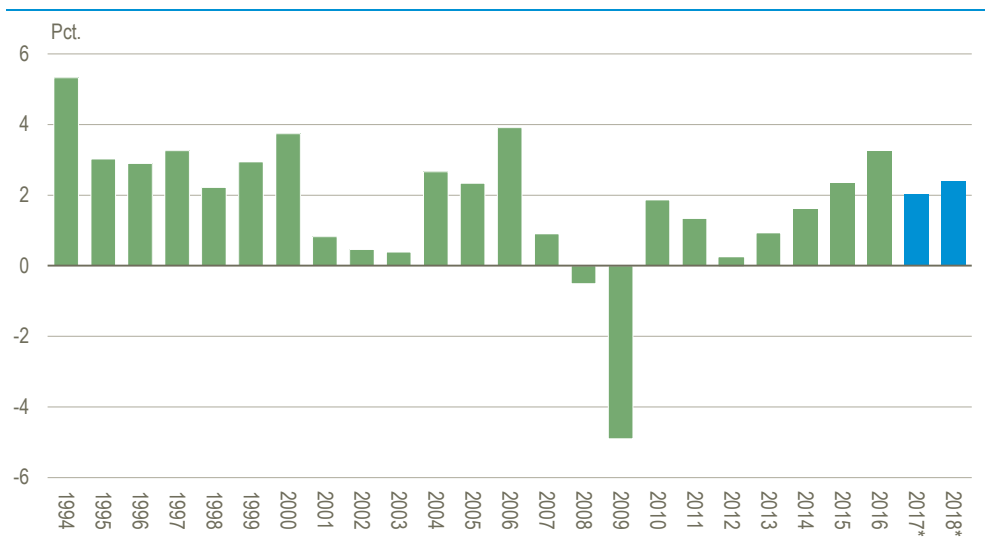
Kort om statistikken: Nationalregnskabet giver et helhedsbillede af samfundsøkonomien i Danmark, og beskriver såvel den økonomiske udvikling som økonomiens strukturelle forhold. De økonomiske transaktioner beskrives i form af produktion, forbrug i produktionen, privat og offentligt forbrug, import og eksport samt investeringer. Disse størrelser opgøres både i årets priser og som kædede værdier i 2010-prisniveau. Hertil kommer oplysninger om lønninger og beskæftigelse. Det foreløbige og endelige nationalregnskabs hovedstruktur består af en række konti, der beskriver det økonomiske kredsløb. Disse konti opdeles endvidere efter ejerforhold på såkaldte institutionelle sektorer.

God økonomisk fremgang i 2016-2018

Økonomisk fremgang i 2016-2018

Væksten i bruttonationalproduktet, BNP, var i 2016 3,2 pct. Det viser de endelige beregninger af nationalregnskabet for 2016. Væksten er dermed revideret op med 0,8 procentpoint i forhold til de hidtidige beregninger. Der er ligeledes foretaget nye beregninger af nationalregnskabet for 2017 og 2018, som viser en vækst på 2,0 pct. i 2017 og 2,4 pct. i 2018. Væksten i 2017 er dermed revideret ned med 0,3 procentpoint og væksten i 2018 er revideret op med 0,9 procentpoint. Der har særligt i brancherne industri, bygge og anlæg og vidensservice været en pæn fremgang i bruttoværditilvæksten i perioden 2016-2018.

Figur 1. Bruttonationalproduktet. 1994-2018, årlig realvækst

God fremgang i investeringerne

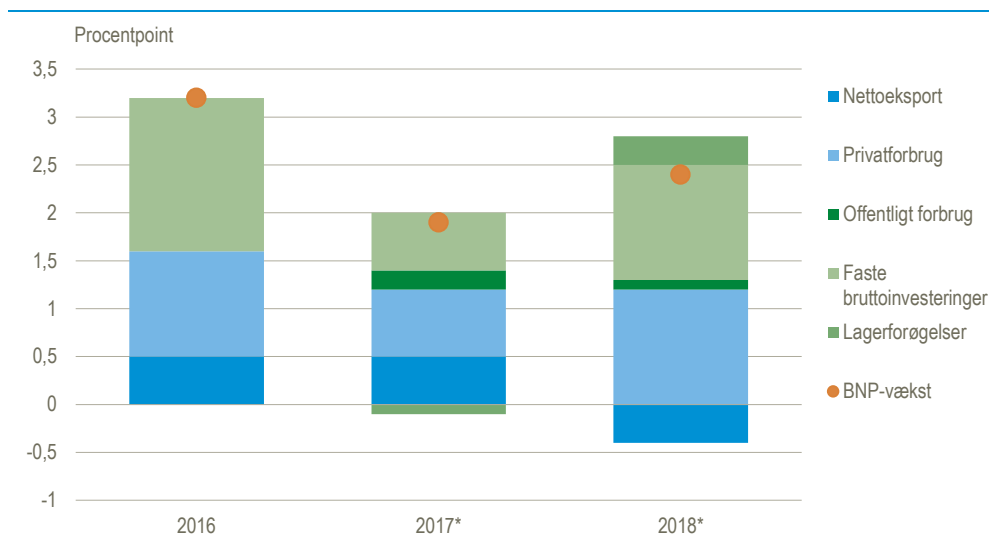
Investeringerne er det område, der er vokset mest i perioden 2016-2018 og er i perioden vokset med næsten 100 mia. kr. Væksten i investeringerne var på 7,9, 3,0 og 5,4 pct. i hhv. 2016, 2017 og 2018. Investeringerne bidrager med 1,6, 0,6 og 1,2 procentpoint af den samlede vækst i 2016, 2017 og 2018, hvilket betyder, at investeringsvæksten udgjorde halvdelen af BNP-væksten i 2016 og 2018.

Lagerforøgelse

Lagerforøgelse er i 2016 på samme niveau som året før og bidrager derfor ikke til BNP-væksten. I 2017 falder lagerinvesteringerne, hvilket bidrager med -0,1 procentpoint til den samlede BNP-vækst. I 2018 øges lagerinvesteringerne med 6,5 mia., hvilket bidrager med 0,3 procentpoint til BNP-væksten.

Positiv nettoeksport	Der er fortsat vækst i både import og eksport. Importen er i perioden 2016-2018 vokset med mellem 3,6 og 4,3 pct. mens eksporten er vokset med mellem 2,4 og 4,6 pct. Eksporten er i alle tre år omkring 150 mia. kr. større end importen. Nettoeksportens bidrag til BNP-væksten i perioden er på hhv. 0,5, 0,5 og -0,4 procentpoint.
Stigende forbrug i husholdningerne	Husholdningernes forbrug er i perioden 2016-2018 årligt steget med mellem 1,7 og 2,8 pct. Forbruget af både varer og tjenester stiger i alle tre år. Disse stigninger bidrager med hhv. 1,1, 0,7 og 1,2 procentpoint af årenes BNP-vækst.
Stigning i det offentlige forbrug	Det offentlige forbrug er i alle tre år steget, men i alle tre år mindre end BNP. Det offentlige individuelle forbrug, der udgør ca. 70 pct. af det samlede offentlige forbrug, er kun svagt stigende med vækstrater på 0,5, 0,4 og 0,1 pct. i 2016, 2017 og 2018. Det offentlige kollektive forbrug er faldet med 0,8 pct. i 2016, mens det er steget med 2,6 og 1,2 pct. i 2017 og 2018. Væksten i det samlede offentlige forbrug bidrager højst med 0,2 procentpoint af den samlede vækst i perioden.
Beskæftigelse	Der har i alle tre år været en stigende beskæftigelse, hvilket samlet har resulteret i 134.400 flere beskæftigede. Der har i 2016 og 2017 også været en stigning i antallet af præsterede arbejdstimer, mens der i 2018 var et lille fald på trods af stigende beskæftigelse.

Figur 2. Bidrag til BNP-vækst

Oversigtstabel 1. **Forsyningsbalance, præsterede timer og beskæftigelse**

	2013	2014	2015	2016	2017*	2018*
	løbende priser, mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 929,7	1 981,2	2 036,4	2 107,8	2 175,1	2 246,0
Import af varer	585,3	595,6	614,2	600,1	648,2	682,3
Import af tjenester	345,2	348,4	376,1	385,1	398,9	431,6
Forsyning i alt	2 860,2	2 925,2	3 026,6	3 093,1	3 222,3	3 359,8
Eksport af varer	656,4	669,8	695,2	698,9	738,7	755,0
Eksport af tjenester	401,6	412,2	433,3	427,2	460,7	494,7
Privatforbrug	920,3	934,3	959,4	983,8	1 012,1	1 047,7
Husholdningernes forbrugsudgifter	890,6	904,5	929,3	952,7	980,7	1 017,0
NPISH forbrugsudgifter ²	29,8	29,8	30,1	31,1	31,4	30,7
Offentlige forbrugsudgifter	501,9	510,9	518,6	524,2	535,6	546,8
Faste bruttoinvesteringer	367,6	379,7	404,2	443,2	460,9	494,7
Lagerforøgelser	8,6	15,0	12,8	12,8	11,4	18,1
Ansk. minus afh. af værdigenstande	3,7	3,4	3,1	3,0	2,9	2,8
Endelig anvendelse i alt	2 860,2	2 925,2	3 026,6	3 093,1	3 222,3	3 359,8
Præsterede arbejdstimer i alt (mio.)	3 943,9	3 945,2	3 980,8	4 061,7	4 106,5	4 095,1
Beskæftigelse i alt ³ (1.000 personer)	2 766,4	2 790,5	2 829,0	2 876,5	2 921,9	2 963,3
	2010-priser, kædede værdier ¹ , mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 856,5	1 886,5	1 930,7	1 993,4	2 034,0	2 082,6
Import af varer	544,3	565,1	596,8	601,3	639,1	655,8
Import af tjenester	339,2	352,9	362,7	393,1	397,4	417,8
Forsyning i alt	2 740,6	2 805,3	2 891,1	2 988,9	3 070,8	3 156,0
Eksport af varer	612,0	632,4	660,9	671,6	708,3	721,2
Eksport af tjenester	396,9	407,9	416,4	450,1	464,9	480,3
Privatforbrug	871,5	879,4	899,5	921,2	936,0	960,8
Husholdningernes forbrugsudgifter	842,2	850,6	870,6	891,7	906,8	932,6
NPISH forbrugsudgifter ²	29,2	28,8	28,8	29,5	29,1	28,1
Offentlige forbrugsudgifter	495,7	505,3	513,8	514,6	519,7	521,9
Faste bruttoinvesteringer	350,9	361,8	381,8	412,0	424,3	447,4
Lagerforøgelser	11,4	18,2	18,7	19,0	16,8	26,7
Ansk. minus afh. af værdigenstande	3,2	3,0	2,6	2,4	2,3	2,2
Endelig anvendelse i alt	2 740,6	2 805,3	2 891,1	2 988,9	3 070,8	3 156,0
	realvækst i pct.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	0,9	1,6	2,3	3,2	2,0	2,4
Import af varer	3,4	3,8	5,6	0,8	6,3	2,6
Import af tjenester	-1,7	4,0	2,8	8,4	1,1	5,1
Forsyning i alt	1,1	2,4	3,1	3,4	2,7	2,8
Eksport af varer	2,4	3,3	4,5	1,6	5,5	1,8
Eksport af tjenester	0,4	2,8	2,1	8,1	3,3	3,3
Privatforbrug	0,3	0,9	2,3	2,4	1,6	2,6
Husholdningernes forbrugsudgifter	0,4	1,0	2,3	2,4	1,7	2,8
NPISH forbrugsudgifter	-3,6	-1,5	0,2	2,4	-1,3	-3,5
Offentlige forbrugsudgifter	-0,1	1,9	1,7	0,2	1,0	0,4
Faste bruttoinvesteringer	2,7	3,1	5,5	7,9	3,0	5,4
Lagerforøgelser ⁴	0,1	0,3	0,0	0,0	-0,1	0,3
Ansk. minus afh. af værdigenstande ⁴	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Endelig anvendelse i alt	1,1	2,4	3,1	3,4	2,7	2,8
Præsterede arbejdstimer i alt (mio.)	0,1	0,0	0,9	2,0	1,1	-0,3
Beskæftigelse i alt ³ (1.000 personer)	0,0	0,9	1,4	1,7	1,6	1,4

1 Kædede værdier er ikke additive. Summen af komponenterne er således ikke lig med den viste total. Størrelsen af differencen imellem de to kan ikke betragtes som indikator for resultaternes pålidelighed.

2 Non-profit institutioner rettet mod husholdninger.

3 Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

4 Realvækst i pct. for Lagerforøgelser samt anskaffelser minus afhændelser af værdigenstande. angiver bidrag til BNP vækst.

1. Revisioner af tidligere offentliggjorte tal

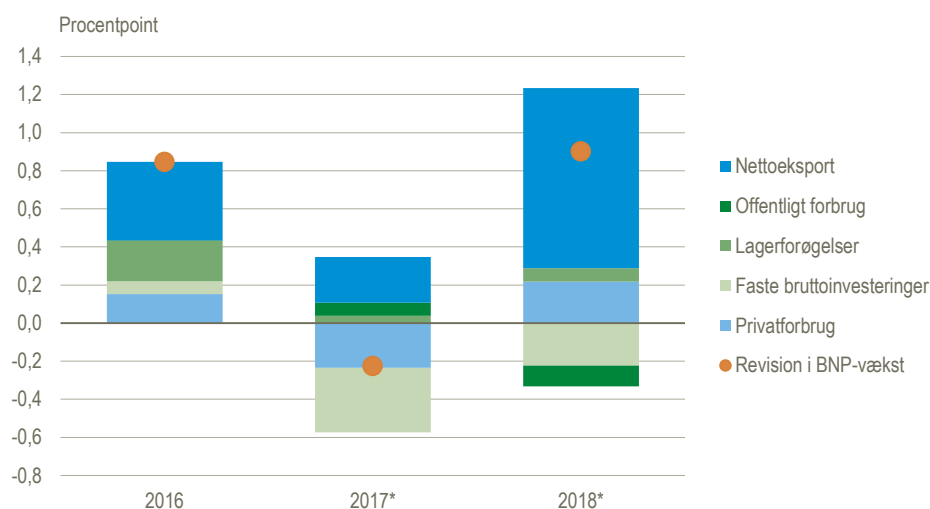
I dette afsnit redegøres der for de revisioner, der er foretaget i de tidligere offentliggjorte tal. Først redegøres der for revisionerne på forsyningsbalancens poster siden den seneste offentliggørelse. Først for nationalregnskabet for 2016, der nu er endeligt beregnet, og efterfølgende for 2017 og 2018. Efterfølgende redegøres der for revisionerne i beskæftigelse og arbejdstimer. Der redegøres derefter for revisionerne i branchernes bruttoværditilvækst og derefter i forbruget siden den seneste offentliggørelse. Afsnittet rundes af med en omtale af revisionerne i nationalregnskaberne for 2016, 2017 og 2018 siden de blev offentliggjort første gang i hhv. februar 2017, februar 2018 og februar 2019.

1.1.1. Revisioner af nationalregnskabet for 2016

Markante revisioner i 2016

Der er foretaget detaljerede beregninger af nationalregnskabet for 2016, hvilket har medført en række revisioner. Områderne med de mest betydningsfulde revisioner er nettoeksporten, lagrene, privatforbrug og enkelte branchers bruttoværditilvækst, mens der kun er foretaget meget små revisioner af det offentlige forbrug. Revisionerne af faste bruttoinvesteringer har kun en lille effekt på den samlede BNP-revision. Samlet påvirker revisionerne BNP-væksten med 0,8 procentpoint i positiv retning, således at realvæksten i BNP i 2016 er 3,2 procent. Revisionerne skyldes primært et mere detaljeret og endeligt kildemateriale, der muliggør mere detaljerede beregningsmetoder. Det skyldes både revisioner i løbende priser og revisioner i prisudviklingen, samt kombinationer af disse. Nedenfor redegøres for bidragene fra revisionerne i forsyningsbalancens poster til den samlede BNP-revision.

Figur 3. Bidrag til revisioner i BNP-væksten

Revisioner i udenrigshandlen

Revisionerne i nettoeksporten bidrager med 0,4 procentpoint af den samlede BNP-revision i 2016. Bidraget til BNP-revisionen skyldes delvist at vareimporten er revideret op med 5,4 mia. kr., hvilket primært skyldes en opjustering af danske skibes køb af brændstof i udlandet, mens tjenesteimporten er revideret ned med 4,2 mia. kr., hvilket hovedsagligt skyldes en nedjustering af bygge- og anlægstjenester. Samtidig er prisudviklingen på vare- og tjenesteimporten samlet revideret op med 0,6 procentpoint, hvilket skyldes en anderledes vægtning af anvendte prisindeks i de detaljerede beregninger. Vareeksporten er revideret ned med 3,8 mia. kr., hvilket hovedsagligt skyldes at der er identificeret varer som er udført i forbindelse med bygge- og anlægsprojekter i udlandet og prisjusteringer på varer, som allerede er blevet udført fra Danmark. Tjenesteeksporten er revideret op med 4,4 mia. kr., hvilket er et resultat af en manglende indberetning på eksport af søtransporttjenester (+8,5 mia. kr.) og en nedjustering af bygge- og anlægstjenester (-4,2 mia. kr.). Prisudviklingen for eksporten er samlet revideret ned med 0,2 procentpoint.

Revisioner i det offentlige forbrug Der er kun revideret minimalt i det offentlige forbrug for 2016 – både når det gælder løbende priser og realvækst. Derfor er bidraget fra revisioner af det offentlige forbrug til den samlede BNP-revision minimalt.

Lagerinvesteringer En anden stor bidragsyder til den samlede revision i BNP-væksten i 2016 er revisionerne i lagrene, som bidrager med 0,2 procentpoint. Disse revisioner dækker justeringer i lagrene for mange forskellige brancher. Medicinallagrene er justeret ned, mens bl.a. energi- og landbrugslagrene er justeret op. Justeringerne er primært sket som følge af detaljeret anvendelse af regnskabsstatistikens lageroplysninger.

Revisioner i investeringer I 2016 er de faste bruttoinvesteringer ligeledes revideret op med 4,3 mia. kr. i løbende priser, mens den samlede prisudvikling er revideret op med 0,7 procentpoint, hvilket betyder, at bidraget til BNP-revisionen er 0,1 procentpoint. Mest markant er revisionen i investeringerne i maskiner og transportmidler som er revideret op med 5,1 mia. kr.

Revisioner i privatforbrug Privatforbruget er i 2016 revideret ned med 400 mio. kr. i løbende priser. En nedgående revision på 0,3 procentpoint i det samlede prisindeks for privatforbruget betyder dog, at revisionerne i privatforbruget bidrager med 0,2 procentpoint til den samlede BNP-revision.

Oversigtstabel 2. Forsyningsbalancen for året 2016. Revisioner i løbende priser og realvækst

	Hidtidig værdi	Ny værdi	Ændring	Hidtidig værdi	Ny værdi	Ændring i pct. point
	(1)	(2)	(2 - 1)	(4)	(5)	(5 - 4)
	løbende priser, mio. kr.			real vækst i pct.		
Bruttonationalprodukt (BNP)	2 100 216	2 107 808	7 592	2,4	3,2	0,8
Import af varer	594 737	600 116	5 379	0,3	0,8	0,5
Import af tjenester	389 347	385 134	-4 213	10,7	8,4	-2,3
Forsyning i alt	3 084 300	3 093 058	8 758	3,0	3,4	0,4
Eksport af varer	702 760	698 931	-3 829	1,9	1,6	-0,3
Eksport af tjenester	422 828	427 187	4 358	7,0	8,1	1,1
Privatforbrug	984 179	983 776	- 402	2,1	2,4	0,3
Husholdningernes forbrugsudgifter	953 090	952 688	- 402	2,1	2,4	0,3
Anskaffelse af køretøjer	37 396	37 678	282	4,5	4,2	-0,3
Andre varer	393 973	396 825	2 852	2,3	3,0	0,7
Tjenester i alt inkl. turisme	521 721	518 185	- 3 537	1,8	1,9	0,1
NPISH forbrugsudgifter	31 089	31 089	0	1,2	2,4	1,2
Offentlige forbrugsudgifter	524 190	524 180	- 10	0,2	0,2	0,0
Faste bruttoinvesteringer	438 816	443 162	4 346	7,6	7,9	0,3
Boliger	89 734	88 647	-1 088	6,8	4,7	-2,1
Andet byggeri og anlæg	111 168	111 061	- 108	6,4	6,1	-0,3
Maskiner, transportmidler mv.	122 146	127 275	5 130	2,5	7,0	4,5
Intellektuelle rettigheder	115 767	116 179	412	15,4	13,3	-2,1
Lagerforøgelser ¹	8 640	12 828	4 188	-0,2	0,0	0,2
Ansk. minus afh. af værdigenstande ¹	2 888	2 994	106	0,0	0,0	0,0
Endelig anvendelse i alt	3 084 300	3 093 058	8 758	3,0	3,4	0,4

¹ Realvækst i pct. for Lagerforøgelser samt anskaffelser minus afhændelser af værdigenstande. angiver bidrag til BNP vækst.

1.1.2. Revisioner af nationalregnskaberne for 2017 og 2018

Revisioner i 2017 og 2018	I de nye beregninger af nationalregnskabet for 2017 og 2018 er der indarbejdet nyt og opdateret kildemateriale. Det har givet anledning til en række revisioner, specielt i nettoeksporten som følge af markante revisioner af betalingsbalancen d. 9. oktober 2019. Desuden er der foretaget en periodisering for betalingen for brug af danskejet patent, som før var midlertidig placeret i 1. kvartal 2017 indtil periodiseringen blev afklaret. Væksten i 2017 er 2,0 pct. og er dermed revideret ned med 0,3 procentpoint siden seneste beregning, mens væksten i 2018 er 2,4 pct. og dermed revideret op med 0,9 procentpoint.
Revisioner i udenrigshandlen	Der er foretaget relativt store revisioner i både import og eksport. Importen er revideret op med hhv. 13,7 og 12,6 mia. kr. i 2017 og 2018, mens eksporten er revideret op med 11,3 og 38,1 mia. kr. En nærmere gennemgang af betalingsbalancerevisionerne findes i notatet om særlige forhold ved offentliggørelse af Betalingsbalance og Nationalregnskab i efteråret 2019. Sammensætningen af importen og eksporten er som følge af de store revisioner anderledes end hidtil. Det har som konsekvens, at de samlede prisindeks for hhv. import af varer og tjenester og eksport af varer og tjenester også er revideret. Revisionerne i nettoeksporten bidrager samlet med 0,2 og 0,9 procentpoint af den samlede BNP-revision i 2017 og 2018. Periodiseringen af patentbetaling forårsager en nedadgående revision i 2017 og opadgående revision i 2018, hvilket isoleret set bidrager med -0,2 og +0,4 procentpoint på BNP-væksten i de to år.
Revisioner i investeringer	I 2017 og 2018 er de faste bruttoinvesteringer revideret ned med hhv. 1,2 og 4,0 mia. kr., mens det samlede prisindeks i de to år er revideret op med hhv. 0,3 og 0,4 procentpoint. Revisionerne i investeringerne bidrager med -0,3 og -0,2 på den samlede revision af BNP-væksten i 2017 og 2018.
Lagerforøgelser	Lagrene er revideret op med 5,7 og 1,4 mia. kr. 2017 og 2018 og bidrager med 0,0 og 0,1 procentpoint af den samlede vækstrevision i 2017 og 2018.
Revisioner i privatforbrug	Husholdningernes forbrug er revideret 4,3 mia. kr. ned i 2017, mens det er revideret 1,2 mia. kr. op i 2018. Vareforbruget er revideret op i begge år, mens forbruget af tjenester er revideret ned. Derudover er turistindtægterne revideret op som følge af revision af betalingsbalancens rejsepost (hvilket bidrager negativt). Der er kun foretaget minimale revisioner af prisudviklingen. Samlet betyder revisionerne at væksten i forbruget revideres ned med 0,4 procentpoint i 2017, mens det revideres op med 0,6 procentpoint i 2018. Forbrugsudgifterne i NPISH er revideret ned med 0,7 og 1,9 mia. kr. i 2017 og 2018 og der revideres ikke i prisudviklingen. Revisionen skyldes primært indarbejdelse af nye regnskabsoplysninger. Samlet bidrager revisionerne i husholdningernes forbrug og NPISH-forbruget med -0,2 og 0,2 procentpoint af den samlede revisionen af BNP-væksten i de to år.
Revisioner i det offentlige forbrug	I 2017 er væksten i det samlede offentlige forbrug 1,0 pct. Det er siden seneste beregning revideret op med 0,3 procentpoint. I 2018 er væksten i det samlede offentlige forbrug 0,4 pct. og dermed revideret ned med 0,4 procentpoint. Revisionerne i det offentlige forbrug bidrager med 0,1 og -0,1 procentpoint af den samlede BNP-revision i 2017 og 2018.

Oversigtstabel 3. **Forsyningsbalancen for årene 2017 og 2018. Revisioner i løbende priser og realvækst**

	2017*				2018*			
	Ny værdi	Ændring	Ny værdi	Ændring i pct. point	Ny værdi	Ændring	Ny værdi	Ændring i pct. point
	— mio. kr. —	— vækst i pct. —	— mio. kr. —	— vækst i pct. —	— mio. kr. —	— vækst i pct. —	— mio. kr. —	— vækst i pct. —
Bruttonationalprodukt (BNP)	2 175 106	-2 961	2,0	-0,3	2 245 954	22 839	2,4	0,9
Import af varer	648 210	7 656	6,3	0,2	682 282	1 572	2,6	-1,1
Import af tjenester	398 934	6 048	1,1	1,4	431 589	11 025	5,1	2,4
Forsyning i alt	3 222 250	10 743	2,7	0,0	3 359 824	35 436	2,8	0,7
Eksport af varer	738 672	-8 139	5,5	-0,5	754 970	-14 481	1,8	-0,8
Eksport af tjenester	460 657	19 461	3,3	3,7	494 716	52 591	3,3	6,7
Privatforbrug	1 012 111	-5 054	1,6	-0,5	1 047 738	- 703	2,6	0,4
Husholdningernes forbrugsudgifter	980 669	-4 313	1,7	-0,4	1 016 991	1 220	2,8	0,6
Anskaffelse af køretøjer	38 575	292	3,8	-1,3	41 536	- 57	8,8	-0,9
Andre varer	404 485	1 605	1,5	-0,3	418 371	7 179	3,4	1,4
Tjenester i alt inkl. turisme	537 609	-6 211	1,7	-0,5	557 084	-5 902	2,0	0,1
NPISH forbrugsudgifter	31 442	- 741	-1,3	-2,3	30 747	- 1 922	-3,5	-3,7
Offentlige forbrugsudgifter	535 578	- 57	1,0	0,3	546 811	622	0,4	-0,5
Faste bruttoinvesteringer	460 936	-1 157	3,0	-1,6	494 708	- 4 036	5,4	-1,1
Boliger	101 789	-961	12,1	-0,8	110 049	2 375	5,3	0,5
Andet byggeri og anlæg	113 132	- 919	-0,8	-1,5	121 241	- 2 173	4,0	-2,0
Maskiner, transportmidler mv.	131 854	173	3,5	-4,2	143 418	- 4 742	7,3	-3,6
Intellectuelle rettigheder	114 162	550	-1,0	0,3	120 000	505	4,9	1,5
Lagerforøgelser ¹	11 401	5 586	-0,1	0,0	18 084	1 343	0,3	0,1
Ansk. minus afh. af værdigenstande ¹	2 896	103	0,0	0,0	2 797	99	0,0	0,0
Endelig anvendelse i alt	3 222 250	10 743	2,7	0,0	3 359 824	35 436	2,8	0,7

² Realvækst i pct. for Lagerforøgelser samt anskaffelser minus afhændelser af værdigenstande. angiver bidrag til BNP vækst.

Revisioner i beskæftigelse og timer

Antallet af beskæftigede er revideret op med 5.200, 3.000 i hhv. 2016 og 2017. I 2018 er beskæftigede revideret ned med 8.000. Det svarer til en opjustering på 0,2 pct. og 0,1 pct. i hhv. 2016 og 2017. I 2018 er der en nedjustering på 0,3 pct. Antallet af præsterede timer er også revideret op med hhv. 6,2, 5,9 mio. timer i 2016 og 2017. For 2018 er præsterede timer revideret ned med 40,8 mio. timer. Det svarer til revisioner på 0,2, 0,1 og -1,0 pct. Revisionerne skyldes primært indarbejdelse af arbejdstidsregnskabet, der udkom 12. september 2019.

Oversigtstabel 4. **Beskæftigelse og præsterede arbejdstimer for år med revisioner**

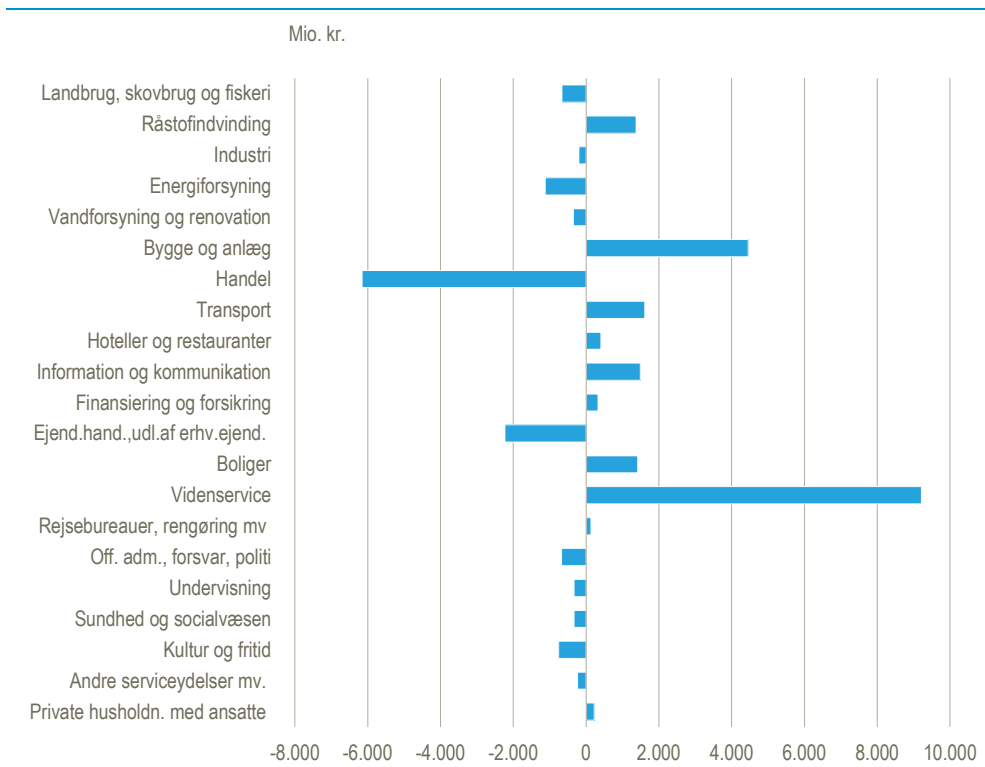
	2016	2017*	2018*	2016	2017*	2018*
	1.000 personer			mio. timer		
Ny	2 876,5	2 921,9	2 963,3	4 061,7	4 106,5	4 095,1
Hidtidig	2 871,3	2 918,9	2 971,3	4 055,5	4 100,6	4 135,9
Revisioner	5,1	3,0	-8,0	6,2	5,9	-40,8
Revisioner i pct.	0,2	0,1	-0,3	0,2	0,1	-1,0

Detaljerede resultater

Mere detaljerede resultater af de endelige beregninger for 2016 og de nye foreløbige beregninger for 2017-2018 fremgår af *oversigtstabel 5* og *6*, som viser revisionerne af branchernes bruttoværditilvækst, mens revisionerne af det private forbrug fremgår af *oversigtstabel 7* og *8*.

Revisioner i branchernes BVT i 2016, løbende priser

Figur 4.

Revisioner i branchernes bruttoværditilvækst 2016

I 2016 er den samlede revision af bruttoværditilvæksten (BVT) i løbende priser på 7,3 mia. kr. Her trækker særligt revisionen i *videnservice* op. Revisionen skyldes i høj grad en enkelt virksomheds ændrede regnskabsprincipper, der betyder, at indkomst der indtil 2015 blev registreret som overskud i datterselskaber fra 2016 registreres som royaltyp betalinger. Den sene indarbejdelse af revisionen skyldes dels at den ændrede regnskabsføring ikke var afspejlet i de tidligste udgaver kildedata, dels en hvis forsigtighed ved indarbejdelsen af senere versioner og nye kildedata, da det på daværende tidspunkt ikke var klart, hvordan den store stigning skulle fortolkes.

Revisionen til *engroshandel* skyldes i høj grad flytning mellem fremstillingsvirksomhed og engroshandel af merchantingaktiviteter. Disse aktiviteter opfattes i nationalregnskabet som handelsaktivitet, men adskiller sig fra traditionel handel ved at handelsenheden også er involveret i fremstillingen fx ved at levere immaterielle rettigheder. Derfor er input i forbindelse med merchanting ofte væsentligt større end input i forbindelse med traditionel handel. Det er vanskeligt at bestemme størrelsen af input i forbindelse med merchantingaktivitet før den detaljerede behandling i forbindelse med beregning af et endeligt år, da det kræver detaljeret viden om de virksomheder, der er involveret, bl.a. hvor ejerskab til immaterielle rettigheder er registreret og hvilke tjenester, der faktureres indenfor koncernen.

En tredje væsentlig revision stammer fra *bygge og anlæg*, hvor BVT er ca. 4,5 mia. kr. højere end ved seneste offentliggørelse. En betydelig del af denne revision kan tilskrives bygge- og anlægsaktiviteter i udlandet, som ikke var korrekt dækket i kildedata til de tidligere versioner.

Indarbejdelse af strukturstatistik, bl.a. Regnskabsstatistik, har ført til flere modsatrettede revisioner i de øvrige brancher, der for de detaljerede 117-brancher dog næsten alle holder sig under +/- 2 mia. kr.

Den opadgående revision af bruttoværditilvæksten i løbende priser har ved beregningen i faste priser på et detaljeret produktbalanceniveau medført en opadgående revision i den reale vækst i BVT på 0,9 procentpoint. Revisionerne i de enkelte brancher kan ses i *oversigtstabel 5*.

Revisionerne i løbende og faste priser på detaljeret brancheniveau følger ikke nødvendigvis hinanden i opadgående eller nedadgående retning. Det skyldes to forhold. For det første, at beregningen i faste priser foregår på et langt mere detaljeret niveau i tilknytning til det endelige nationalregnskabs produktbalancer end det gør i de foreløbige nationalregnskabsberegninger. Dvs. at det i højere grad bliver muligt at anvende detaljerede prisoplysninger og -udviklinger på de produkter, der er kendetegnende for de enkelte branchers produktion og forbrug i produktion. For det andet, at der i de endelige beregninger kan være inddraget nyere prisinformation, som bevirker, at prisudviklingen kan være revideret.

Oversigtstabel 5. Branchernes bruttoværditilvækst i året 2016. Revisioner i løbende priser og realvækst

	Hidtidig værdi	Ny værdi	Ændring (2 - 1)	Hidtidig værdi	Ny værdi	Ændring i pct. point (5 - 4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	løbende priser, mio. kr.			real vækst i pct.		
Bruttoværditilvækst i alt	1 821 807	1 829 138	7 331	2,3	3,2	0,9
A Landbrug, skovbrug og fiskeri	20 926	20 259	- 667	5,7	-15,3	-21,0
B Råstofindvinding	19 011	20 391	1 380	-4,0	1,5	5,5
C Industri	272 828	272 628	- 200	6,1	6,0	-0,1
D-E Forsyningsvirksomhed	44 482	43 016	- 1 466	4,5	1,5	-3,0
D Energiforsyning	28 752	27 610	- 1 142	6,2	3,0	-3,2
E Vandforsyning og renovation	15 729	15 406	- 323	1,3	-1,1	-2,4
F Bygge og anlæg	95 161	99 620	4 459	2,9	8,4	5,5
G-I Handel og transport mv.	362 423	358 277	- 4 146	2,0	3,8	1,8
G Handel	240 238	234 062	- 6 176	3,3	3,2	-0,1
H Transport	92 642	94 264	1 622	-0,4	3,6	4,0
I Hoteller og restauranter	29 542	29 952	410	0,5	9,2	8,7
J Information og kommunikation	84 911	86 400	1 489	8,7	9,8	1,1
K Finansiering og forsikring	106 474	106 806	332	-2,9	0,2	3,1
LA Ejend.hand.,udl.af erhv.ejend.	48 059	45 830	- 2 229	8,7	-1,6	-10,3
LB Boliger	141 756	143 177	1 421	0,1	0,6	0,5
M-N Erhvervsservice	165 746	174 800	9 054	3,6	9,7	6,1
M Videnservice	106 222	115 141	8 919	5,0	14,5	9,5
N Rejsebureauer, rengøring mv	59 525	59 659	134	1,2	1,3	0,1
O-Q Off. adm., undervisn., sundhed	399 850	398 513	- 1 337	0,0	-0,6	-0,6
O Off. adm., forsvar, politi	91 660	90 984	- 676	-0,8	-2,3	-1,5
P Undervisning	117 232	116 899	- 333	1,8	1,5	-0,3
Q Sundhed og socialvæsen	190 958	190 630	- 328	-0,6	-1,0	-0,4
R-S Kultur, fritid, anden service	60 180	59 420	- 760	0,3	1,1	0,8
R Kultur og fritid	28 085	27 335	- 750	1,0	1,4	0,4
SA Andre serviceydelser mv.	27 338	27 102	- 236	0,8	1,0	0,2
SB Private husholdn. med ansatte	4 757	4 983	226	-6,3	0,3	6,6

Revisioner i branchernes
bruttoværditilvækst
2017 og 2018

I 2017 er bruttoværditilvæksten revideret ned med 3,3 mia. kr. mens den i 2018 er revideret op med 22,2 mia. kr. Realvæksten i bruttoværditilvæksten er revideret ned med 0,2 procentpoint i 2017, mens den er revideret op med 0,9 procentpoint i 2018. Den ændrede periodisering af betalingen for brug af et dansk patent kan alene forklare revisionen bruttoværditilvæksten i 2017, men der er også andre betydelige revisioner. En del ændringer skal ses i lyset af ændringerne i 2016, fx revideres bruttoværditilvæksten i *videnservice* op med 7,5 mia. kr. i 2017 og 16,3 mia. kr. i 2018, hvor den isolerede effekt af ovennævnte flytning er i størrelsesordenen -4 mia. kr. i 2017 og +4 mia. kr. i 2018. Det samme gælder for *handel*, der revideres ned med 7,3 mia. kr. i 2017 mens revisionerne til *transport* på -4,8 mia. kr. og

ejendomshandel og udlejning af erhvervsjendomme på -6,4 mia. kr. primært kan tilskrives nye data for 2017. De samlede korrektioner til bruttoværditilvæksten og fordelingen på brancher kan ses i *oversigtstabel 6*.

Oversigtstabel 6. Branchernes bruttoværditilvækst i årene 2017 og 2018. Revisioner i realvækst

	2017*				2018*			
	Ny værdi		Ændring i pct. point		Ny værdi		Ændring i pct. point	
	— mio. kr. —	— vækst i pct. —	— mio. kr. —	— vækst i pct. —	— mio. kr. —	— vækst i pct. —	— mio. kr. —	— vækst i pct. —
Bruttoværditilvækst i alt	1 889 638	- 3 293	2,0	-0,1	1 948 397	22 204	2,4	1,0
A Landbrug, skovbrug og fiskeri	31 059	- 18	15,8	4,1	23 017	288	-13,0	0,4
B Råstofvindning	21 524	- 278	-6,5	-7,9	22 029	- 254	-11,8	0,1
C Industri	279 103	6 346	3,0	1,7	292 079	11 822	4,8	1,9
D-E Forsyningsvirksomhed	39 598	- 4 102	1,0	-3,3	40 821	- 4 174	-0,5	-0,6
D Energiforsyning	24 169	- 2 150	0,8	-3,2	24 198	- 2 086	-3,7	-0,5
E Vandforsyning og renovation	15 429	- 1 953	1,2	-3,6	16 623	- 2 089	4,7	-0,3
F Bygge og anlæg	104 942	5 192	1,1	-5,0	120 207	8 967	9,6	-1,1
G-I Handel og transport mv.	373 904	- 12 139	2,5	0,6	379 973	- 4 609	3,0	1,6
G Handel	240 842	- 7 341	1,8	-0,4	251 261	- 7 542	3,8	0,0
H Transport	102 305	- 4 781	4,2	1,7	95 449	2 955	1,1	5,8
I Hoteller og restauranter	30 757	- 18	2,6	5,2	33 264	- 21	2,9	-0,2
J Information og kommunikation	86 517	2 491	2,8	1,4	89 878	4 406	4,3	2,1
K Finansiering og forsikring	110 396	646	0,3	0,2	110 753	- 2 010	-0,2	-0,8
LA Ejend.hand.,udl.af erhv.ejend.	44 895	- 6 448	2,4	-2,4	49 625	- 6 258	11,4	3,8
LB Boliger	147 568	1 451	1,3	-0,1	150 125	1 489	0,8	0,0
M-N Erhvervsservice	183 168	6 815	4,8	-1,0	192 898	17 425	3,6	5,2
M Videnservice	122 437	7 506	6,1	-2,0	128 848	16 328	3,4	7,4
N Rejsebureauer, rengøring mv	60 731	- 691	2,2	0,5	64 050	1 097	4,1	1,3
O-Q Off. adm., undervisn., sundhed	405 023	- 2 117	0,5	-0,1	412 553	- 3 754	-0,2	-1,2
O Off. adm., forsvar, politi	92 039	- 694	1,2	-0,1	94 538	- 582	1,9	0,7
P Undervisning	117 360	- 1 079	-1,5	0,0	118 949	- 1 990	-1,1	-1,8
Q Sundhed og socialvæsen	195 623	- 344	1,4	0,0	199 066	- 1 183	-0,6	-1,7
R-S Kultur, fritid, anden service	61 943	- 1 131	0,0	-0,6	64 439	- 1 133	1,9	0,0
R Kultur og fritid	28 850	- 758	0,1	-0,1	30 232	- 759	1,3	0,1
SA Andre serviceydelser mv.	28 067	- 524	0,1	-0,9	29 266	- 523	3,4	0,0
SB Private husholdn. med ansatte	5 026	151	-1,5	-1,6	4 940	148	-2,9	0,0

Revisioner i privatforbrug

De endelige beregninger med detaljerede, afstemte produktbalancer for 2016 har medført en nedjustering af husholdningernes forbrug på 0,4 mia. kr. i løbende priser og en nedjustering af det samlede prisindeks på 0,3 pct. Det har samlet medført en opjustering af realvæksten i husholdningernes forbrug på 0,3 procentpoint og en ændret sammensætning af forbruget, jf. *oversigtstabel 7*. Målt på realvæksten i de enkelte forbrugsgrupper er revisionerne størst i *fritidsudstyr, underholdning og rejser* (+4,5 procentpoint), *boligudstyr, husholdningstjenester mv.* (+2,0 procentpoint) og *Anden transport og kommunikation* (-1,8 procentpoint). Forbrugsudgifterne i NPISH er revideret op med 1,2 procentpoint og skyldes alene en mere detaljeret bearbejdning af regnskaber og tilhørende prisindeks.

Væksten i husholdningernes forbrug i 2017 er revideret ned med 0,4 procentpoint, hvilket primært skyldes nye tal fra betalingsbalancen for turistindtægter, der revideres op med 6,7 procentpoint. Ses der i stedet på husholdningernes forbrug på dansk område er der kun foretaget en mindre revision på 0,4 mia. kr. som følge af revisioner i en række forbrugsgrupper, hvilket samlet svarer til en revision på -0,1 procentpoint. I 2018 er husholdningernes forbrug revideret op med 0,6 procentpoint. Forbrugsudgifterne i NPISH er revideret ned med 2,3 og 3,7 procentpoint i 2017 og 2018 og skyldes primært indarbejdelse af nye regnskabsoplysninger.

Revisioner i det offentlige forbrug

De endelige beregninger af det offentlige forbrug i 2016 har kun givet anledning til minimale revisioner og væksten i det offentlige forbrug er derfor fortsat beregnet til 0,2 pct. Det offentlige forbrug bidrager med under 0,1 pct. til BNP-væksten i 2016. I 2017 er væksten i det samlede offentlige forbrug 1,0 pct. Både det offentlige individuelle og kollektive forbrug er revideret op siden seneste beregning og bidrager

med 0,1 pct. til den samlede BNP-vækst i 2017. I 2018 er væksten i det samlede offentlige forbrug 0,4 pct. og dermed revideret ned med 0,4 procentpoint. Både det offentlige individuelle og kollektive forbrug er revideret ned siden seneste beregning og bidrager med 0,2 pct. af den samlede BNP-vækst i 2018.

Oversigtstabel 7. **Forbrug i året 2016. Revisioner i løbende priser og realvækst**

	Hidtidig værdi	Ny værdi	Ændring (2 – 1)	Hidtidig værdi	Ny værdi	Ændring i pct.point (5 – 4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	— løbende priser, mio. kr. —			— real vækst i pct. —		
Husholdningerne. forbrug i alt	953 090	952 688	- 402	2,1	2,4	0,3
9980 Turistudgifter mv.	42 390	41 873	- 517	11,6	12,3	0,7
9990 Turistindtægter mv.	52 216	52 216	0	4,2	2,8	-1,4
Hush. forbrug på dansk område	962 916	963 031	115	2,5	2,9	0,4
10 Fødevarer	97 419	98 103	684	2,6	2,6	0,0
20 Drikkevarer og tobak	46 421	46 161	- 260	2,9	2,5	-0,4
30 Beklædning og fodtøj	41 099	40 999	- 100	5,1	3,8	-1,3
40 Boligbenyttelse	226 603	226 946	343	0,8	1,0	0,2
45 Brændsel mv.	52 117	52 155	38	-0,2	-0,1	0,1
50 Boligudstyr, hush.tjenester mv.	50 013	51 009	996	2,7	4,7	2,0
60 Medicin, lægeudgifter o.l.	27 941	27 864	- 77	3,5	2,9	-0,6
71 Anskaffelse af køretøjer	37 396	37 678	282	4,5	4,2	-0,3
79 Anden transport og kommunikation	95 869	93 874	- 1 995	6,6	4,8	-1,8
91 Fritidsudstyr, underh. og rejser	109 833	111 921	2 088	1,4	5,9	4,5
97 Andre varer og tjenester	178 206	176 322	- 1 884	2,6	2,7	0,1
Forbrugsudgifter i NPISH	31 089	31 089	0	1,2	2,4	1,2
Offentlig forbrugsudgift i alt	524 190	524 180	- 10	0,2	0,2	0,0
Offentlige individuelle forbrugsudgifter	374 877	374 874	- 3	0,5	0,5	0,0
Offentlige kollektive forbrugsudgifter	149 313	149 307	- 6	-0,7	-0,8	-0,1
Faktisk individuelt forbrug	1 359 056	1 358 650	- 406	1,7	1,9	0,2

Oversigtstabel 8. **Forbrug i årene 2017 og 2018. Revisioner i realvækst**

	2017*				2018*			
	Ny værdi	Ændring	Ny værdi	Ændring i pct. point	Ny værdi	Ændring	Ny værdi	Ændring i pct. point
	— mio. kr. —		— vækst i pct —		— mio. kr. —		— vækst i pct —	
Husholdningerne. forbrug i alt	980 669	- 4 313	1,7	-0,4	1 016 991	1 220	2,8	0,6
9980 Turistudgifter mv.	43 614	- 388	4,4	0,3	44 453	- 541	1,4	-0,3
9990 Turistindtægter mv.	57 836	3 556	9,3	6,7	59 281	4 379	1,8	1,4
Hush. forbrug på dansk område	994 890	- 371	2,0	-0,1	1 031 819	6 140	2,8	0,6
10 Fødevarer	100 444	700	-0,4	0,0	102 602	716	2,0	0,0
20 Drikkevarer og tobak	49 001	990	4,8	2,7	51 190	1 433	2,7	0,8
30 Beklædning og fodtøj	40 963	- 116	0,6	-0,1	42 833	918	4,9	2,4
40 Boligbenyttelse	233 519	347	1,0	0,0	238 712	369	1,0	0,0
45 Brændsel mv.	50 388	- 2 487	-2,2	-4,8	51 384	- 586	1,0	3,6
50 Boligudstyr, hush.tjenester mv.	52 921	1 016	5,4	0,0	54 939	1 929	4,9	1,6
60 Medicin, lægeudgifter o.l.	28 353	- 84	1,8	0,0	29 325	- 81	3,2	0,1
71 Anskaffelse af køretøjer	38 575	292	3,8	-1,3	41 536	- 57	8,8	-0,9
79 Anden transport og kommunikation	100 253	- 2 223	5,5	0,0	107 034	- 909	4,7	1,5
91 Fritidsudstyr, underh. og rejser	116 851	2 157	2,3	0,0	120 101	2 704	1,9	0,4
97 Andre varer og tjenester	183 621	- 964	2,0	0,5	192 163	- 295	3,5	0,6
Forbrugsudgifter i NPISH	31 442	- 741	-1,3	-2,3	30 747	- 1 923	-3,5	-3,7
Offentlig forbrugsudgift i alt	535 578	- 57	1,0	0,3	546 810	622	0,4	-0,5
Off. individuelle forbrugsudgifter	381 051	- 48	0,4	0,2	389 148	1 780	0,1	-0,3
Off. kollektive forbrugsudgifter	154 527	- 10	2,6	0,5	157 663	- 1 157	1,2	-0,8
Faktisk individuelt forbrug	1 393 162	- 5 102	1,3	-0,3	1 436 886	1 077	2,0	0,3

Primære årsager til revisioner siden første bud for 2016

Den første beregning af året 2016 blev offentliggjort ultimo februar 2017 og er siden beregnet et antal gange før det endelige nationalregnskab er beregnet og offentliggjort primo november 2019. Der er over tid foretaget en lang række markante revisioner, der delvis skyldes nyt tilgængeligt kildemateriale som er indarbejdet efterhånden, som det foreligger og delvis at der efterhånden har forelagt nye endelige regnskaber, som 2016-regnskabet i varierende grad er fremskrevet på. Det er ikke muligt helt præcist at sige hvilke revisioner der skyldes nye kilder og hvad der skyldes nye niveauer. Dog er det tydeligt, at det især er investeringerne, nettoeksporten og lagerforøgelser, der siden det første bud ser markant anderledes ud. Det største enkeltstående bidrag til revisionerne i investeringerne i 2016 er fejlen i offentligt ejede virksomheders investeringer, der blev rettet i november 2018. De øvrige revisioner i investeringerne er primært et resultat af det sparsomme kildegrundlag, der ligger til grund for de første beregninger, bl.a. er regnskabsstatistikken en vigtig kilde som først kommer relativt sent. Siden den første årsberegning er der også foretaget en række revisioner på import og eksport. Mange af dem er sket som følge af kortlægning og datakonfrontation af indberetningerne fra de største danske virksomheder, de såkaldte *Forretningskritiske Virksomheder (FKV)*. Den mere detaljerede deflatering i de endelige beregninger er også en vigtig forklarende faktor for nettoeksportens bidrag til revisionerne over tid. Den tredje vigtige faktor for revisionerne i 2016 er lagerforøgelserne. Den primære årsag til disse revisioner er, at der først i den endelige beregning bruges endelige og detaljerede lageroplysninger fra regnskabsstatistikken.

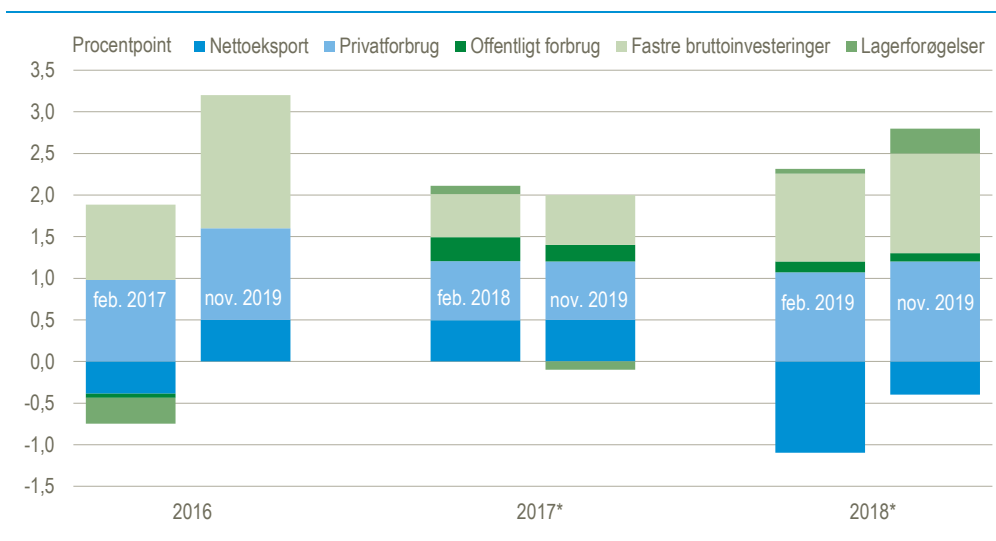
Primære årsager til revisioner siden første bud for 2017

Det første nationalregnskab for året 2017 blev offentliggjort i februar 2018. Siden da er det blevet revideret en række gange, som dog, indtil videre, ikke har givet anledning til markante revisioner. Den største enkeltstående bidragsyder til revisionerne i 2017 er periodiseringen af patentbetalingen, som indtil denne offentliggørelse var placeret i 1. kvartal 2017, men nu delvis er flyttet til 2018 og 2019. Det endelige nationalregnskab for 2017 bliver offentliggjort ultimo juni 2020.

Primære årsager til revisioner siden første bud for 2018

Det første nationalregnskab for året 2018 blev offentliggjort i februar 2019. Siden da er det blevet revideret en række gange. Siden den første beregning er der foretaget flere revisioner, hvor de mest markante revisioner har fundet sted på importen og eksporten. Det er specielt patentsagen og foreløbige resultater fra datakonfrontationen af FKV'erne, der bidrager til de store revisioner af nettoeksportens bidrag til BNP-væksten. Nationalregnskabet for 2018 bliver beregnet igen ultimo juni 2020, mens det endelige nationalregnskab for 2018 bliver offentliggjort ultimo juni 2021.

Figur 5. Vækstbidrag i pct., første årsberegning og nyeste årsberegning

Danmarks Statistik er i gang med en dybdegående undersøgelse af revisionerne i nationalregnskabet. De første delresultater og status for dette arbejde kan læses i notatet om [særlige forhold](#).

1.2. Bruttonationalindkomst

Ligesom BNP er steget alle årene i perioden 2013-2018, har der ligeledes været en pæn vækst i bruttonationalindkomsten, BNI og den disponible bruttonationalindkomst. I årene 2013 og 2014 steg BNI og disponibel BNI mere end BNP, hvorimod BNP er steget mere i alle de følgende år.

Oversigtstabel 9.

Real disponibel bruttonationalindkomst mv.

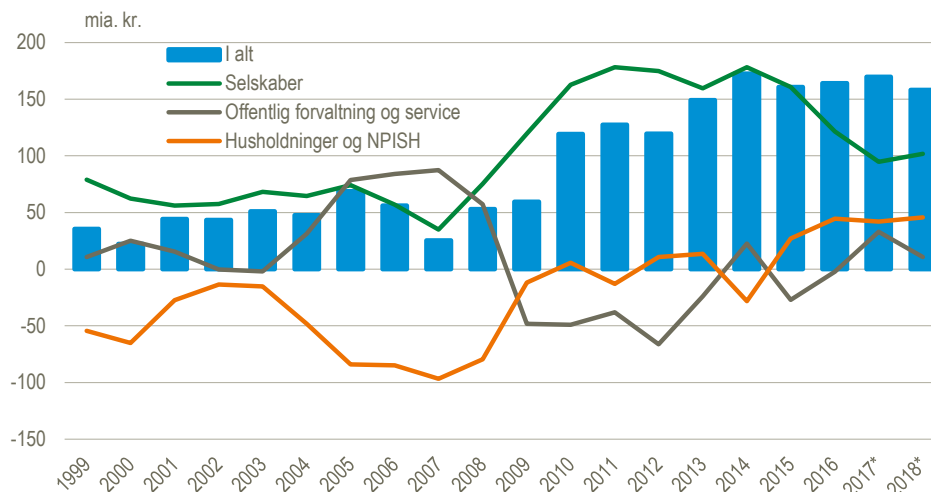
	2013	2014	2015	2016	2017*	2018*
	løbende priser, mio. kr.					
1 Bruttonationalprodukt, BNP	1 929 677	1 981 165	2 036 356	2 107 808	2 175 106	2 245 954
2 Afl. af ansatte og formueindkomst fra udland netto	56 614	67 592	58 507	48 042	42 917	54 064
3 Prod.- og imp.skatter minus -subsidier fra udland.	4 486	4 473	4 003	3 770	3 296	4 266
4 Bruttonationalindkomst (1+2+3), BNI	1 990 777	2 053 229	2 098 866	2 159 620	2 221 319	2 304 285
5 Løbende overførsler fra udlandet, netto	- 38 880	- 33 194	- 32 843	- 28 858	- 29 727	- 36 276
6 Disponibel bruttonationalindkomst (4+5)	1 951 896	2 020 035	2 066 023	2 130 762	2 191 592	2 268 008
	årlig realvækst i pct.					
1 Bruttonationalprodukt, BNP	0,9	1,6	2,3	3,2	2,0	2,4
2 Bruttonationalprodukt, BNP real købekraft (bytteforholds-korrigeret)	1,5	2,5	2,6	3,2	1,9	1,9
3 Bruttonationalindkomst, BNI	2,4	3,1	2,0	2,7	1,6	2,3
4 Disponibel bruttonationalindkomst	2,4	3,4	2,0	2,8	1,6	2,1

Den finansielle opsparing i sektorerne

Den finansielle opsparing Samfundets samlede finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto der stort set svarer til overskuddet på betalingsbalancens løbende poster) blev opgjort til 158,1 mia. kr. i 2018, hvilket er 11,6 mia. kr. mindre end året før.

I figur 6 er vist, hvordan den finansielle opsparing fordelte sig på de enkelte institutionelle sektorer i perioden 1999-2018. Selskabernes finansielle opsparing blev i 2018 opgjort til 101,8 mia. kr., hvilket var 7,1 mia. kr. mere end i 2017.

Figur 6. Den finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto)

* Foreløbige tal

Det offentlige underskud falder Saldoen på de offentlige finanser (fordringserhvervelsen, netto for offentlig forvaltning og service) blev forringet i 2018 med 22,4 mia. kr. i forhold til 2017, men var stadig positiv. Overskuddet udgjorde 10,7 mia. kr. i 2018. Overskud på de offentlige finanser er et udtryk for, at de offentlige indtægter er større end udgifterne.

Husholdningernes opsparing stiger fortsat Husholdningerne mv. havde i 2018 igen en høj finansiell opsparing på 45,6 mia. kr., hvilket er en stigning på 3,7 mia. kr. i forhold til 2017.

Det ses i figur 6, at husholdningerne mv. har haft en negativ finansiell opsparing i perioden frem til 2011 med undtagelse af 2010. Siden 2012 har den finansielle opsparing overvejende været positiv, hvor kun 2014 skiller sig afgørende ud med en negativ finansiell opsparing, som skyldes de ekstraordinære skatteudgifter på grund af omlægning af kapitalpensionsordningen.

Siden 2014 har der været en fremgang i beskæftigelsen og dermed også i lønningerne. Da der ikke har været en tilsvarende fremgang i privatforbruget, er opsparingen steget. Dette er en medvirkende årsag til, at den finansielle opsparing – med undtagelse af 2014 - har været stigende i husholdningerne mv. i de seneste år. På trods af, at Danmark er inde i et økonomisk opsving er husholdningerne stadig forsigtige med at bruge penge og sparer en forholdsvis stor del af deres disponible indkomst op.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Patentsag løfter produktion og eksport

Der er i denne version blevet foretaget en periodisering af en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af danskejet patent, som hidtil har været placeret i første kvartal 2017. Det vurderes nu, at der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at foretage en statistisk robust afgrænsning af perioden. Den nye periodisering er blevet indarbejdet i betalingsbalancen, der udkom 9. oktober 2019 og i denne version af det årlige nationalregnskab. Den vil blive indarbejdet i det kvartalsvise nationalregnskab den 29. november 2019. Denne revision alene har sænket væksten i 2017 og samtidigt løftet den i 2018. Det forventes at periodiseringen påvirker væksten negativt i 2019. Se mere om det ekstraordinære forhold i 2017 i notatet om [særlige forhold](#)

Ny offentliggørelsesrytme i nationalregnskabet

I 2020 vil nationalregnskabet overgå til ny offentliggørelsesrytme af årstal. De nuværende fire årsversioner, der offentliggøres i februar, marts, juni og november, bliver reduceret til tre, nemlig februar, marts og juni. Dermed fremrykkes den årlige offentliggørelse af et nyt endeligt år og genberegning af to foreløbige år fra november til juni, og der offentliggøres derfor ikke nye årstal i november. Læs mere om den nye offentliggørelsesrytme i notatet: [Nationalregnskabet fremrykkes fra og med 2020](#).

Det foreløbige nationalregnskabs pålidelighed

Det endelige nationalregnskab foreligger først efter 3 år

Beregningen af endelige nationalregnskabstal afsluttes normalt i Danmark tre år efter statistikårets udløb. Forskellige foreløbige versioner af nationalregnskabet udarbejdes fra et par måneder efter statistikårets udløb og indtil de endelige regnskaber foreligger. Nedenfor beskrives pålideligheden af de foreløbige versioner.

For at belyse, hvor godt de foreløbige regnskaber rammer de endelige, er afvigelserne mellem BNP-væksten i de endelige og de foreløbige tal beregnet. Som mål for afvigelserne er benyttet vækstraten (i faste priser) i de endelige regnskaber fratrukket vækstraten i de foreløbige regnskaber.

Årsager til afvigelser

De væsentligste årsager til afvigelserne er dels metodemæssige forskelle, dels forskelle i datagrundlaget begrundet i ønsket om en kort produktionstid for de foreløbige opgørelser. Således anvendes i de foreløbige opgørelser mere summariske beregningsmetoder end i de endelige, ligesom de foreløbige regnskaber udarbejdes på et mindre detaljeret niveau end de endelige.

Hvad angår datagrundlaget benyttes i de foreløbige regnskaber ofte primærstatistiske oplysninger før disse er endeligt færdigviderede, og der anvendes indikatorer, som antages at belyse udviklingen i en given størrelse. Hertil kommer, at man ved de foreløbige opgørelser hyppigere er i situationer, hvor der mangler statistisk dækning, og tallene derfor må baseres på antagelser eller skøn.

Revisioner 2007 til 2016

I nedenstående oversigtstabel 10 er vist nogle hovedtal for revisionerne af de årlige vækstrater for perioden 2007-2016. Revisionerne er vist for såvel den første offentliggørelse efter årets udløb (2 mdr.) som for den offentliggørelse, der finder sted 11 måneder efter årets udløb.

Følgende eksempel illustrerer beregningen af hhv. gennemsnitlig afvigelse og bias. Antag at den endelige BNP-vækst i to år er 3,0 pct. i begge år. Antag endvidere at de foreløbige skøn over vækstraterne for de to år var 3,5 pct. og 2,3 pct. Revisionerne er da hhv. -0,5 og 0,7 procentpoint. Den gennemsnitlige revision (uden hen-

syn til fortegn) bliver da 0,6 procentpoint, mens bias'en (med hensyntagen til fortegn) bliver 0,1 procentpoint.

Den gennemsnitlige revision belyser størrelsen af revisionerne generelt, og giver dermed en idé om usikkerhedens størrelse. Bias'en viser, om der er systematik i revisionerne. En negativ bias peger på, at vækstraten normalt overvurderes i de foreløbige regnskaber, mens en positiv bias peger på systematisk undervurdering.

Oversigtstabel 10. Revisioner af årlige vækstrater. 2007-2016

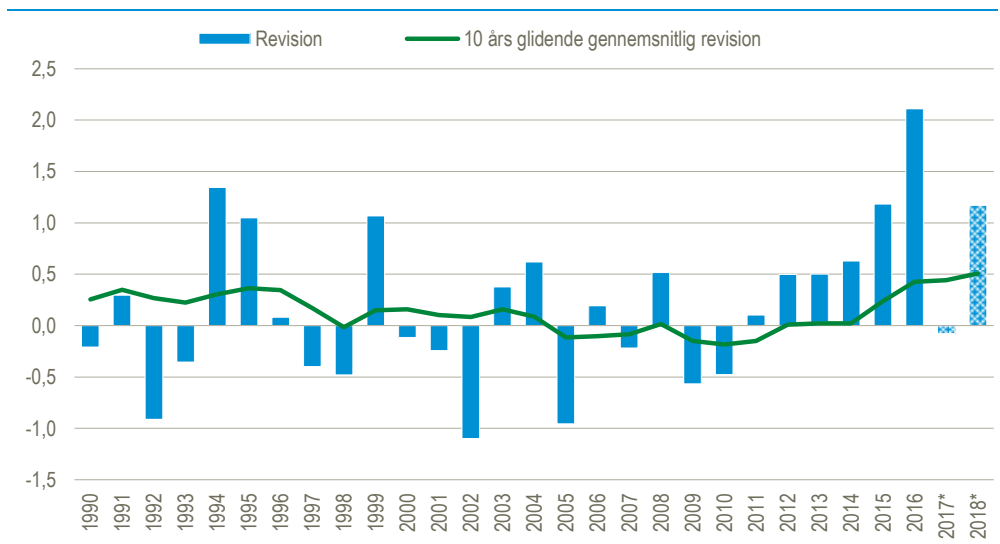
	Første offentliggørelse	Offentliggørelse 11 måneder efter årets udløb
	pct.-point	
Gennemsnitlig revision	0,68	0,51
Bias	0,43	0,40
De 10 år fordelt efter revisionens numeriske størrelse:	antal år	
0,0 – 0,5 pct. point	4	7
0,5 – 1,0 pct. point	4	1
over 1,0 pct. point	2	2

Positiv bias de seneste år

Som det fremgår af oversigtstabel 10, er der, når det vurderes på denne 10-årsperiode, positiv bias i opgørelsen af BNP væksten, både når man måler den første opgørelse for året med den endelige opgørelse samt når man måler opgørelsen efter 11 måneder med den endelige opgørelse.

Figur 7 viser revisionen af BNP væksten siden 1990. Den sammenligner resultater fra den første beregning af BNP væksten for et givent år med den endelige beregning for samme år.

Figur 7. Revisioner af årlige vækstrater. 1990-2018

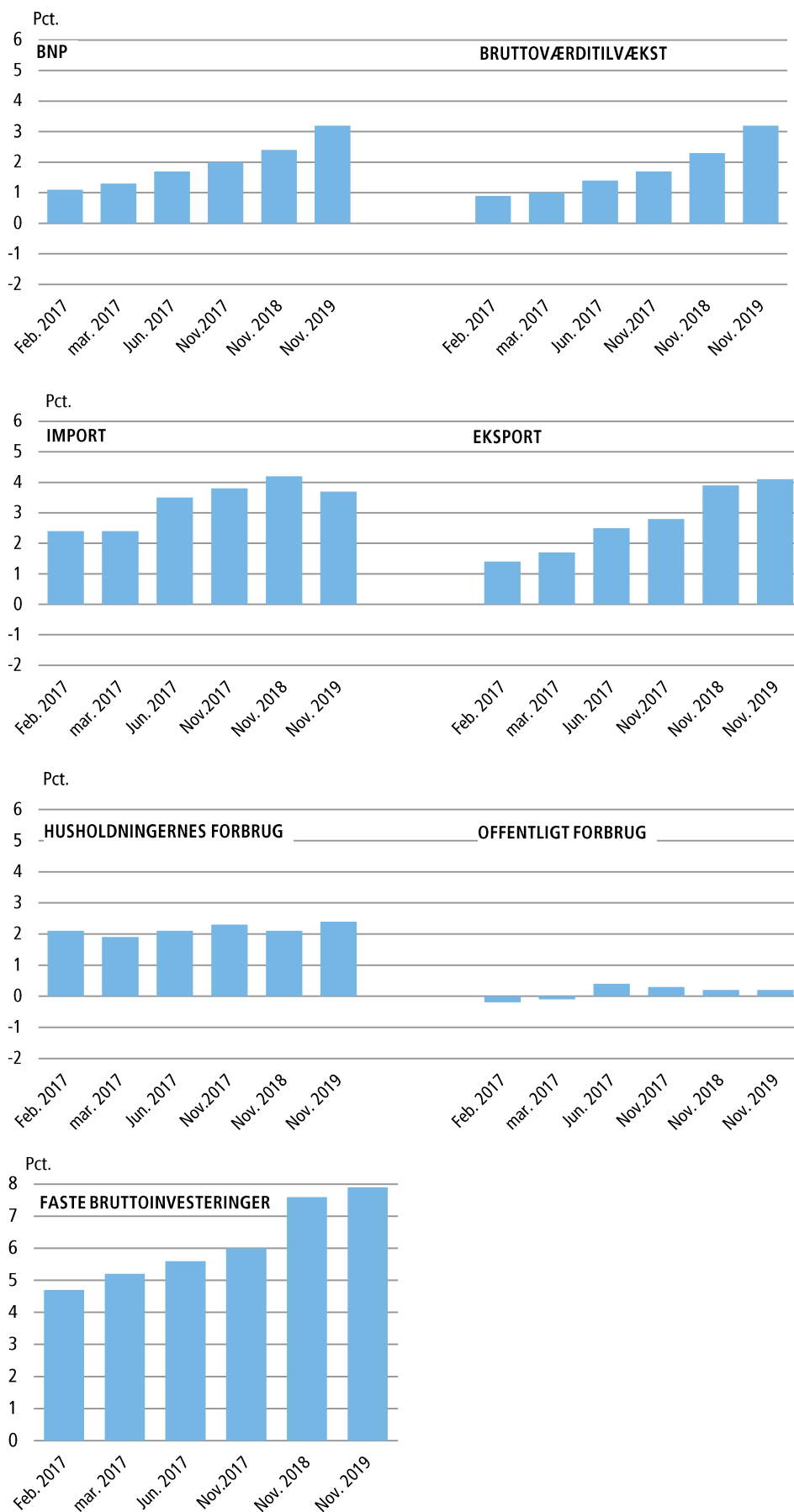
Anm.: For 2017 og 2018 gælder det at det første bud på BNP væksten sammenlignes med den nuværende beregning af væksten. Disse tal kan endnu blive revideret.

Sammenligning
af endelige tal for 2016
med foreløbige versioner

Figur 8 viser årlig realvækst for vigtige hovedstørrelser i nationalregnskabet for 2016 på forskellige offentliggørelsestidspunkter. Vækstprocenterne er angivet dels ved søjlernes højde dels ved tallet ved søjlerne. De seks forreste søjler angiver vækstraterne, som de er blevet beregnet i forskellige foreløbige versioner startende fra venstre med den første udgave fra februar 2017, dernæst resultaterne fra marts 2017 osv., mens søjlerne længst til højre viser resultaterne af den endelige opgørelse for 2016 udgivet i november 2019.

Figureerne giver et billede af, i hvor høj grad man i de foreløbige beregningssystemer på grundlag af ufuldstændig og foreløbig statistik når frem til resultater, der stemmer med de endelige beregninger, baseret på mere fuldstændig og endelig statistik. Der er således tale om en egentlig kvalitetsvurdering af det foreløbige nationalregnskab målt i relation til det endelige nationalregnskab.

Figur 8. Årlig realvækst i procent for 2016 på de forskellige offentliggørelsestidspunkter

Kommende offentliggørelser

Offentliggørelsesrytme	Kvartals-/ årsopgørelse ¹	Beregnings- omfang	Offentliggørelse	
			Nyt og Statistikbanken	Statistiske Efterretninger
	BNP-Indikator	3. kv. 2019	Medio november 2019 ⁵	
	Kvartalsopgørelse 3. kv. 2019	1. kv. 2016- 3. kv. 2019	Ultimo november 2019	
	Kvartalsopgørelse 3. kv. 2019, revideret	1. kv. 2019- 3. kv. 2019 ³	Ultimo december 2019 ²	Ultimo december 2019
	BNP-Indikator	4. kv. 2019	Medio februar 2020 ⁵	
	Kvartalsopgørelse 4. kv. 2019	4. kv. 2019	Ultimo februar 2020 ⁴	
	Kvartalsopgørelse 4. kv. 2019, revideret	1. kv. 2019- 4. kv. 2019	Ultimo marts 2020 ²	Primo april 2020
	Årsopgørelse 2019 (Martsversion)	Foreløbige tal for 2019	Ultimo marts 2020	Primo april 2020
	BNP-Indikator	1. kv. 2020	Medio maj 2020 ⁵	
	Kvartalsopgørelse 1. kv. 2020	1. kv. 2020	Ultimo maj 2020	
Ny offentliggørelsesrytme	Kvartalsopgørelse 1. kv. 2020, revideret	1. kv. 2017- 1. kv. 2020	Ultimo juni 2020 ²	Primo juli 2020
	Årsopgørelse 2019 (Juniversion)	Endelige tal for 2017 Foreløbige tal for 2018-2019	Ultimo juni 2020	Primo juli 2020
	BNP-Indikator	2. kv. 2020	Medio august 2020 ⁵	
	Kvartalsopgørelse 2. kv. 2020	2. kv. 2020	Ultimo august 2020	
	Kvartalsopgørelse 2. kv. 2020, revideret	1. kv. 2020- 2. kv. 2020	Ultimo september 2020 ²	Primo oktober 2020
	Årsopgørelse 2019 (Septemberversion) ⁶	Foreløbige tal for 2018-2019	Ultimo september 2020	

¹ Årsopgørelserne adskiller sig fra kvartalsopgørelserne ved at indeholde oplysninger på et mere detaljeret niveau.

² Samtidig offentliggøres tabeller for Sektorregnskabet i Statistikbanken.

³ Kvartalsvis sektorregnskab offentliggøres for perioden 1.kvt. 2016-3.kvt. 2019.

⁴ Samtidig offentliggøres årlige oversigtstabeller i Statistikbanken for nationalregnskabs februarversion 2019

⁵ Der udkommer kun en Nyt-artikel. Der opdateres ikke nogen statistikbanktabeller.

⁶ I denne opgørelse opdateres blandt andet finansielle konti, sektorregnskab, offentlige finanser og Bruttonationalindkomsten (BNI). BNP og forsyningsbalancens hovedstørrelser revideres ikke i denne opgørelse.

Baggrundsoplysninger

Mere information	Flere detaljerede tal kan ses på www.statistikbanken.dk/14 i Statistikbanken.
Seneste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2018 juni-version</i> udkom 1. juli 2019 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance 2019:6</i> (Statistiske Efterretninger).
Næste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2019 marts-version</i> udkommer primo april 2020 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance</i> (Statistiske Efterretninger).
Henvendelse	Christina Just Brandstrup, tlf. 39 17 36 33, cjb@dst.dk Brian Südel, tlf. 39 17 33 27, bsu@dst.dk

1.3. Kilder og metoder

- November-version Nationalregnskabet november-version er den årsopgørelse, hvor et nyt endeligt nationalregnskab offentliggøres sammen med nye foreløbige beregninger af de efterfølgende to år. I denne november-version er tallene for 2016 beregnet endeligt, mens tallene for 2017-2018 er foreløbige. Kernen i den endelige version af nationalregnskabet er opstilling og afstemning af et detaljeret system af produktbalancer, som kræver en væsentlig større indsats af ressourcer end opstillingen af foreløbige regnskaber. Som helt overvejende hovedregel vil nationalregnskabsår, der er erklæret endelige, få lov at stå uændrede gennem en årrække.
- Opstillingen af foreløbigt årligt nationalregnskab baseres til en vis grad på det foreliggende kvartalsvise nationalregnskab. Hertil kommer vigtig supplerende information på årsbasis, som på beregningstidspunktet er til rådighed, hvilket først og fremmest betyder at Regnskabsstatistikken for et nyt år foreligger og kan indarbejdes i november-versionen.
- Mere information Nationalregnskabet udarbejdes på grundlag af stort set al statistik, der beskriver delområder indenfor økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Statistikdokumentationen for nationalregnskabet kan findes her: [Statistikdokumentation for nationalregnskab](#). En mere detaljeret dokumentation af de danske nationalregnskabsberegninger findes i Danish National Accounts – Sources and Methods 2012, Statistics Denmark, August 2016, som er tilgængelig på www.dst.dk/nationalregnskabsmetode.